

2 P 44

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KËSHILLI I MINISTRAVE
MINISTRI PËR INOVACIONIN DHE TEKNOLOGJINË E INFORMACIONIT E TË
KOMUNIKIMIT

UDHËZIM

Nr. 2 datë 2 / 9 /2013

PËR
STANDARDIZIMIN E HARTIMIT TË TERMAVE TË REFERENCËS
PËR PROJEKTET TIK NË ADMINISTRATËN PUBLIKE

Në mbështetje të pikës 4, të nenit 102, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, ligjit 9000, datë 30.01.2003 "Për organizimin dhe funksionimin e Këshillit të Ministrave", të shkronjës "ç", të Kreut XI, të Vendimit nr.1, datë 10.01.2007, të Këshillit të Ministrave, "Për miratimin e rregullave të prokurimit publik", të ndryshuar, të shkronjës "dh" dhe "e" të pikës 3, të Vendimit nr.248, datë 27.04.2007, të Këshillit të Ministrave, "Për krijimin e Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit", të ndryshuar, dhe të shkronjës c, pika 1 e Vendimit nr. 710, datë 21 gusht 2013, të Këshillit të Ministrave "Për Krijimin dhe Funksionimin e Sistemeve të Ruajtjes së Informacionit, Vazhdueshmërisë së Punës dhe Marrëveshjeve të Nivelit të Shërbimit",

U D H Ë Z O J:

I. Të përgjithshme

1. Ky udhëzim mbështetet në modelet dhe praktikat më të mira europiane, për zhvillimin e sektorit të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit (TIK), dhe në veçanti të qeverisjes elektronike, për lehtësimin e punës dhe

1. ofrimit të shërbimeve on-line për qytetarët, biznesin dhe vetë administratën publike.
2. Qëllimi i këtij udhëzimi është që institucionet e administratës publike, në praktikën e tyre të punës, të udhëhiqen nga zbatimi i standardeve dhe rregullave për zhvillimin dhe implementimin e projekteve të e-Qeverisjes.
3. Ky udhëzim përcakton parimet, kërkesat dhe procedurën që ndiqet gjatë hartimit dhe miratimit të termave të referencës për:
  - Projektet TIK për sisteme informacioni të reja (*hardware* dhe *software*);
  - Mirëmbajtje e sistemeve të informacionit ekzistuese (*hardware* dhe *software*);
  - Kërkesë për blerjen e pajisjeve hardware TIK.
4. Ky udhëzim zbatohet nga institucionet e administratës publike, në nivel qendror, ku përfshihen aparatet e Kryeministrisë dhe të ministrive, degët e ministrive, institucionet qendrore në varësi të Kryeministrit dhe ministrave të linjës, degët e tyre si dhe administrata e prefektit.
5. Rekomandohen institucionet qendrore të pavarura, duke përfshirë ato të sistemit gjyqësor e të prokurorisë, të universiteteve shtetërore, si dhe të fondeve speciale, Njësitë e Qeverisjes Vendore, të zbatojnë këtë udhëzim gjatë hartimit të projekteve të teknologjisë së informacionit e të komunikimit, për institucionet e tyre.
6. Ky udhëzim nuk zbatohet për ato projekte TIK, për sisteme, rrjete informatike dhe/ose rrjetet e pajisjet e transmetimit në lidhje me informacionin e klasifikuar "Sekret shtetëror".
7. Gjatë hartimit të termave të referencës për projektet TIK të administratës publike, duhet të merren parasysh parimet e mëposhtme:
  - a) Cilësia: Projektet duhet gjithmonë të ofrojnë zgjidhjet e shërbimit dhe të dorëzohen në një mënyrë profesionale dhe efikase.
  - b) Transparenca: TIK duhet të përdoret si një instrument për të promovuar transparencën dhe efikasitetin në proceset e punës të administratës publike, si edhe, për të ndihmuar në reduktimin e korrupsionit.
  - c) Siguria: Niveli i sigurisë, masat, praktikat dhe procedurat për sigurinë e sistemeve të informacionit duhet të koordinohen dhe të integrohen me njëra tjetrën si dhe me praktikat e procedurat administrative në mënyrë që të krijohet një sistem sigurie koherent.

- d) Afatet kohore: Projektet duhen përfunduar në kohë dhe, kur është e nevojshme, shtesat dhe rregullimet kohore duhen të bëhen përmes një procesi të kujdesshëm.
- e) Puna në grup: Të gjithë anëtarët e grupit ë punës të projektit duhet të punojnë së bashku, të ndajnë njohuritë dhe informacionin, dhe të bashkëpunojnë për të ofruar projekte cilësore.
- f) Konsistenca: Projektet duhet të menaxhohen në një mënyrë të qëndrueshme për të maksimizuar produktivitetin e personelit duke përfituar nga përvojat e mëparshme.
- g) Vlera e punës: Të gjitha projektet, pavarësisht nga madhësia apo fushëveprimi, duhet të jenë të lidhura me objektivat institucionale dhe synimet e strategjisë sektoriale dhe kombëtare.
- h) Komunikimi: Projektet duhet të menaxhohen për të siguruar që të gjitha palët të jenë të informuara vazhdimisht për problemet, progresin dhe ndryshimet e bëra, për të siguruar kështu mbështetjen dhe pjesëmarrjen efektive.
- i) Fleksibiliteti: Praktikrat e menaxhimit të projektit duhet të strukturohet për tu përshtatur nevojave organizative dhe kapaciteteve, si dhe kërkesave të projektit.
- j) Neutraliteti i teknologjisë: Projektet duhet të reflektojnë parimet e neutralitetit teknologjik.

II. RREGULLAT E HARTIMIT DHE PROCEDURA E MIRATIMIT TË TERMAVE TË REFERENCËS

- 8. Për propozimet e kërkuara, institucionet gjatë hartimit të termave të referencës për projektet TIK, duhet të marrin në konsideratë çështjet si më poshtë:
  - a) të identifikojnë një "sistem të hapur" si një kërkesë minimale standarde. Duhet të krijohet infrastruktura e nevojshme e lidhjes për të mbështetur një rrjet të qëndrueshëm të zhvillimit si dhe kapacitetin e menaxhimit të rrjetit për të mbështetur proceset e rrjetit.
  - b) të përfshijnë detajet teknike mbi konvertimin e të dhënave në një bazë të dhënash digjitale, duke përfshirë menaxhimin e një konvertimi të tillë, migrimit të bazës së të dhënave, trajnimin dhe aftësinë për të vazhduar

projektin. Kostot e shoqëruara me këto aktivitete do të formojnë pjesë të kostos totale të projektit të propozuar.

- c) të përfshijnë nivelin e sigurisë, identifikimin e disponueshmërisë, integritetin dhe konfidencialitetin e sistemit, bazuar në rregulloren e administrimit të Bazave të të Dhënave Shtetërore dhe të legjislacionit të mbrojtjes së të dhënave personale, për të siguruar mirëmbajtjen, shërbime riparimi, dhe sigurinë e sistemeve TIK.
- d) të përfshijnë skemën e Ruajtjes së Informacionit (*back-up*), të Vazhdueshmërisë së Punës (*Business Continuity*), të Rikuperimit nga Katastrofa (*disaster recovery*), për të siguruar funksionimin e vazhdueshëm të sistemeve.
- e) të sigurojnë pronësinë e kodeve burimore (*source code*) dhe/ose të drejtën për të blerë kodet burimore.

Pronësia e kodeve burimore, analiza e projektimit, burimi dhe programet e ekzekutueshme të të gjitha sistemeve të aplikimit të zhvilluara do ti kalojnë institucionit pa asnjë kosto shtesë.

III. PROCEDURA E MIRATIMIT TË TERMAVE TË REFERENCËS

9. Projekti i investimit, do t'i nënshtrohet procedurave në vijim:

- a) Fondet për blerjen e pajisjeve elektronike dhe për çdo projekt tjetër që lidhet me TIK, bëhen efektive pas konfirmimit nga Agjencia Kombëtare e Shërbimit të Informacionit (AKSHI), bazuar në pikën 6 të Udhëzimit Plotësues të Ministrisë së Financave, nr. 1/1, datë 19.02.2013, "Për zbatimin e buxhetit të vitit 2013".
- b) Institucioni, i cili kërkon të marrë konfirmimin nga Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit (AKSHI), për specifikimet teknike të pajisjeve/sistemeve kompjuterike duhet të dorëzojë pranë AKSHI, një kërkesë të shoqëruar me dokumentacionin e paraqitur në Aneksat 1, 2 ose 3, në varësi të llojit të projektit.
- c) AKSHI e miraton ose refuzon dokumentacionin, me një shpjegim të arsyetuar brenda 20 (njëzet) ditë pune nga momenti i paraqitjes së dokumentacionit.

- d) Nëse dokumentacioni është ndryshuar pasi është miratuar nga AKSHI, atëherë dokumentacioni do të ri paraqitet për miratim.
  - e) Në çdo rast, kur shtesa në projektin fillestar kalon vlerën 20 për qind, të vlerës së përgjithshme të projektit fillestar, atëherë kjo shtesë e re në projekt dërgohet për miratim.
  - f) Specifikimet teknike të miratuara nga AKSHI janë detyruese për tu zbatuar nga Njësia e Prokurimeve të Përqendruara dhe nga Institucioni i cili i ka dërguar ato për miratim.
10. Bashkëlidhur dhe pjesë përbërëse e këtij udhëzimi, respektivisht:
- a) ANEKSI 1 – Terma reference për Projektet TIK
  - b) ANEKSI 2 – Mirëmbajtje për Projektet TIK, hardware dhe software
  - c) ANEKSI 3 – Kërkesë për blerjen e pajisjeve hardware TIK
11. Ngarkohen Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit dhe institucionet e përmendura në pikën 4, për zbatimin e këtij udhëzimi.

Ky udhëzim hyn në fuqi pasi botohet në “Fletoren Zyrtare”

**MINISTRI PËR INOVACIONIN DHE
TEKNOLOGJINË E INFORMACIONIT DHE KOMUNIKIMIT**

GENC POLLO

NR.PROT.2595
DATË 2.9.2013

PRESIDENCËS
KUVENDIT
GJITHË MINISTRIVE DHE INSTITUCIONEVE
TË TJERA QENDRORE

Gjergj LEZHJA

Sekretari i Përgjithshëm

